

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/65/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712206304
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5712206304.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: V. I. N., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov: matky Mgr. O. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. C. XX, O. a otca O. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. S. H. XXX/X, R., právne zastúpeného JUDr. Petrom Belicom, advokátom, so sídlom G. X, N., o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 23P/99/2012-818 zo dňa 02.05.2016, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil otcovi platiť výživné na maloletú V. I. N., nar. XX.XX.XXXX vo výške 150,- eur mesačne počnúc od 10.08.2012 so splatnosťou do každého 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. V prevyšujúcej časti návrh matky na určenie výživného zamietol. Žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

2. Po zhodnotení vykonaných dôkazov jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach vychádzajúc zo zistených pomerov rodičov maloletého dieťaťa, ako i v súlade s právnym názorom nadriadeného Krajského súdu v Žiline rozhodol o výške výživného 150,- eur mesačne so splatnosťou vždy do každého 20. dňa v mesiaci. Výživné určil počnúc od 10.08.2012, teda odo dňa nariadenia predbežného opatrenia Okresným súdom Martin sp. zn. 23P/177/2012 zo dňa 10.08.2012, právoplatným 15.11.2012, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8CoP/98/2012 zo dňa 26.09.2012. Výživné v takto stanovenej výške považoval za primerané, zodpovedajúce preukázanej životnej úrovni oboch rodičov, ich veku a potrebám dieťaťa. Pokiaľ išlo o otázku nedoplatku na výživnom za obdobie od 10.08.2012 do vyhlásenia rozsudku 02.05.2016, vychádzajúc z predložených dokladov a platieb výživného zo strany otca, dospel k záveru, že otcovi za obdobie do vyhlásenia rozsudku nevznikol nedoplatok na výživnom. Za obdobie od augusta 2012 do konca roku 2015 bol povinný zaplatiť na výživnom sumu 6.150,- eur (41 mesiacov x 150,- eur mesačne). Podľa ústrižkov poštových poukážok zaplatil spolu čiastku 5.087,- eur (č. l. 789 - 791; 794 - 797 spisu) a podľa dokladov o úhradách na účet súdneho exekútora Mgr. Juraja Galla čiastku 1.011,- eur (č. l. 792 - 793 spisu), teda spolu sumu 6.098,- eur. Matka uvedenú úhradu čo do výšky peňažnej sumy nespochybňovala, avšak podľa nej sa jednalo o zameškané výživné za celý rok 2012, resp. od apríla 2012, kedy otec výživné prestal platiť. S týmto názorom matky okresný súd nesúhlasil s tým, že exekúcia sa viedla na základe exekučného titulu, ktorým bolo právoplatné a vykonateľné rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia určujúce výživné v sume 150,- eur mesačne počnúc od 10.08.2012. Exekúcia sa mohla týkať výlučne vymoženia dlžného výživného, ktoré bol otec povinný

zaplatiť podľa exekučného titulu od 10.08.2012 a nie pred týmto obdobím. Pokiaľ ide o sumu 162,- eur, ktorá bola zaplatená poštovou poukážkou 10.09.2012, tu sa podľa písomného oznámenia otca, ktoré adresoval právnej zástupkyni matky (č. l. 810 - 811 spisu), jednalo o zaplatenie výživného za obdobie 6 mesiacov - apríl až september 2012 v sume minimálneho výživného 27,- eur/mesačne. K zaplatenej sume 6.098,- eur súd pripočítal aj čiastky po 27,- eur za mesiace august a september r. 2012, čo predstavuje spolu 6.152,- eur. Pokiaľ sa týkalo platenia výživného počas jednotlivých mesiacov roku 2016, matka pred súdom jednoznačne vyhlásila, že výživné otec platí v plnej výške.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie doručila v zákonnej lehote odvolanie matka maloletej. Nesúhlasila s rozhodnutím súdu prvej inštancie, zastala názor, že prepočet sumy zameškaného výživného bol urobený vzhľadom na určené dlhé časové obdobie nesprávne a veľmi zjednodušene. Podľa poštových poukážok predložených otcom je zrejmé, že 8 mesiacov roku 2015, a to presne od 02/2015 do 09/2015 platil po 120,- eur mesačne na základe rozhodnutia okresného súdu, ktorým znížil vyživovaciu povinnosť otca. Po jej nesúhlase a odvolaní krajský súd rozhodnutie okresného súdu zrušil, následne okresný súd vydal nový rozsudok, ktorým ustálil vyživovaciu povinnosť otca na 150,- eur mesačne. Vyjadrila presvedčenie, že za predmetné obdobie spolu 8 mesiacov vznikol otcovi nedoplatok vo výške 8 x 30,- eur = 240,- eur. Žiadala preto odvolací súd, aby považoval sumu 240,- eur za obdobie od 02/2015 do 09/2015 za zameškané výživné za predmetné obdobie. Za ďalšiu spornú skutočnosť, nesprávne vyhodnotenú v rozsudku okresného súdu považovala určenie počiatku vyživovacej povinnosti otca. Okresný súd považuje za východiskový, určujúci dátum pre výpočet zameškaného výživného 10.08.2012. S týmto určením východiskového dátumu sa nestotožnila. Poukazovala, že vyživovacia povinnosť sa určuje odo dňa podania návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností, pričom v napadnutom rozhodnutí okresného súdu sa hneď na prvej strane odôvodnenia uvádza, že otec maloletej sa podaným návrhom doručeným okresnému súdu 03.05.2012, doplneným a zmeneným v priebehu konania, domáhal, aby súd rozhodol o úprave jeho styku s maloletou dcérou. V nadväznosti na uvedené a určujúci dátum na výpočet zameškaného výživného žiadala určiť dátum 03.05.2012, kedy otec prvý podal návrh na úpravu rodičovských práv a povinností. Práve na tento dátum, marec 2012, upozorňovala v návrhu doručenom Okresnému súdu Martin 06.08.2012, v ktorom žiadala zveriť dieťa do svojej starostlivosti a zaviazat' otca platením výživného od marca 2012 vo výške 300,- eur mesačne. Za východiskový bod pre výpočet zameškaného výživného žiadala považovať marec 2012 a nie august 2012. Navrhovala preto rozsudok okresného súdu zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie, príp. rozsudok okresného súdu v súlade s jej návrhom zmeniť.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky žiadal odvolací súd, aby podľa § 386 písm. a) C. s. p. odvolanie ako podané oneskorenie odmietol. Jeho podozrenie o oneskorene podanom odvolaní vyplýva z toho, že rozsudok okresného súdu bol PZ otca doručený 13.05.2016. V uvedený deň, príp. najbližších dňoch musel byť rozsudok doručený aj matke, kde do momentu podania odvolania (12. - 13.06.2016) už dávno uplynula zákonná 15-dňová lehota na podanie odvolania. Odvolanie by bolo podané včas len vtedy, ak by matka prevzala napádaný rozsudok najskôr 27.05.2016 (piatok). Pre prípad, ak by odvolanie matky nebolo podané oneskorene, žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu ako správny potvrdil (§ 387 C. s. p.) s tým, že odvolanie matky nie je dôvodné. Uviedol, že návrh na priznanie výživného v konaní sp. zn. 23P/99/2012 voči maloletej V. I. bol matkou podaný až 10.08.2012. Dovtedy návrh na určenie výživného otcom ani matkou podaný nebol. V konaní neboli matkou tvrdené ani súdom zistené skutočnosti hodné osobitného zreteľa, preto možno priznať výživné len od 10.08.2012. Súd správne určil počiatok plynutia lehoty na výživné od tohto dátumu a ani samotná matka si v rozhodnom čase pri podaní trestného oznámenia pre prečin zanedbania povinnej výživy na polícii v zmysle predbežného opatrenia nežiadala o uhradenie výživného späťne do 10.08.2012, teda späťne nad rámec predbežného opatrenia. Jednoduchým porovnaním platieb otca od 10.08.2012 do 02.05.2016 vo výške 6.860,- eur, t. j. za obdobie od 10.08.2012 do 31.12.2015 otec dokladoval listinnými dôkazmi úhradu výživného a obdobie 01/2016 - 04/2016 bolo nesporné medzi otcom a matkou, že otec výživné 150,- eur mesačne platil. Je zrejmé, že dlh - zameškané výživné nevzniklo, dokonca vznikol preplatok na výživnom. Doklady o úhradách sa skladali z poštových poukážok a z vkladu na účet, z titulu exekučného vymáhania výživného. Nakoniec aj matka na pojednávaní 02.05.2016 potvrdila, že sumy otcom vložené na účet exekútora boli matke v plnej výške zaplatené. Objektívne tak žiadne dlžné výživné otcovi za obdobie od 10.08.2012 do vyhlásenia rozsudku 02.05.2016 vôbec nevzniklo, čo súd správne zistil v napadnutom rozsudku.

5. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca trvala na dôvodoch podaného odvolania. Žiadala z bližšie uvedených dôvodov rozhodnúť v zmysle jej odvolacieho návrhu.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), preskúmal vec v intenciách ust. § 65 a § 67 C. m. p. a postupom podľa § 387 ods. 1 C. s. p. rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

7. Už v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí odvolací súd naznačil, že sumu ustáleného výživného 150,- eur mesačne na maloletú V. I. N., nar. XX.XX.XXXX považuje za sumu primeranú schopnostiam, možnostiam, majetkovým pomerom otca, ako i odôvodneným potrebám maloletej. Napokon ani matka v podanom odvolaní takto stanovenú výšku výživného výslovne nenamietala. Žiadala iba preskúmať postup súdu prvej inštancie, pokiaľ uviedol, že nedoplatok na zameškanom výživnom otcovi nevznikol a žiadala posunúť počiatok stanovenia vyživovacej povinnosti otca ku dňu podania návrhu otca na úpravu styku s maloletou V. I., od marca 2012.

8. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

9. Vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia, odvolací súd sa plne stotožnil s postupom okresného súdu, pokiaľ vyživovaciu povinnosť otca stanovil od podania návrhu matky na určenie výživného, teda od 10.08.2012. Z dikcie poukazovaného ustanovenia Zákona o rodine totiž jednoznačne a výslovne vyplýva, že výživné možno priznať len odo dňa začatia súdneho konania, v ktorom sa výživné priamo požaduje. Pokiaľ je možné priznať výživné najdlhšie za dobu 3 rokov spätne odo dňa začatia konania, takúto možnosť viaže na preukázanie dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré bránili podať návrh aktuálne ku dňu zmeny pomerov pre určenie výšky výživného. Matka takéto okolnosti hodné osobitného zreteľa ani v priebehu konania, ani v podanom odvolaní nepreukázala, ani neuviedla, čo jej bránilo podať návrh na zverenie maloletého dieťaťa do výchovy a určenie vyživovacej povinnosti vo vzťahu k druhému rodičovi už skôr, nie až v auguste 2012.

10. Ani preskúmaním obsahu spisu odvolací súd nezistil, že by bol takýto návrh podaný skôr ako pred mesiacom august 2012. Pokiaľ matka maloletej navrhovala výživné stanoviť od mesiaca marec 2012, bolo jej povinnosťou súdu preukázať dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré jej bránili podať návrh na určenie výživného, nakoľko nie je povinnosťou súdu zisťovať takéto okolnosti, ale naopak, je povinnosťou toho, kto takýto návrh podáva, takéto okolnosti nielen popísať, ale i preukázať.

11. Pokiaľ sa týkalo samotného nedoplatku na zameškanom výživnom od mesiaca august 2012 do konca roku 2015, i podľa prepočtov odvolacieho súdu bolo povinnosťou otca zaplatiť 41 mesiacov x 150,- eur/mesačne, čo je 6.150,- eur. Z ústrižkov poštových poukážok zapravených na č. I. 789 - 791; 794 - 797 spisu, odvolací súd zistil, že otec uhradil celkovú čiastku 5.249,- eur a nie 5.087,- eur, ako zistil súd prvej inštancie. Tento totiž nezapočítal platbu výživného v sume 162,- eur, uhradenú otcom 10.09.2012. Prepočtom úhrad na účet súdneho exekútora Mgr. Juraja Galla podľa dokladov odvolací súd totožne ako súd prvého stupňa zistil, že bolo zaplatené celkovo 1.011,- eur (č. I. 792 - 793 spisu), čo spolu predstavuje 6.260,- eur + platby výživného v sume 27,- eur za mesiac august a september 2012 pripočítaním k sume 6.260,- eur preukazujú, že otec celkovo na zameškanom výživnom zaplatil 6.314,- eur. Nebolo preto možné prisvedčiť námietke matky uvedenej v podanom odvolaní o tom, že by na zameškanom výživnom za sledované obdobie mal vzniknúť nedoplatok v sume 240,- eur, nakoľko pokiaľ i otec skutočne platil za mesiace február až september roku 2015 po 120,- eur, v konečnom dôsledku sa uvedené na nedoplatku na zameškanom výživnom neprejavilo a bolo uhradené otcom iným spôsobom tak, že v konečnom dôsledku otec na zameškanom výživnom preplatil viac ako v skutočnosti bolo jeho povinnosťou zaplatiť.

12. K námietke otca o oneskorenom podaní odvolania zo strany matky odvolací súd poznamenáva, že matkou podané odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané včas, v zákonnej 15-dňovej odvolacej lehote, nakoľko rozsudok okresného súdu prevzala 30.05.2016 a odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie podala 13.06.2016 elektronicky a následne osobne na súd v ten istý deň.

13. V nadväznosti na uvedené, v ostatnom sa stotožniac s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, odvolací súd toto ako správne potvrdil. Žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov odvolacieho konania postupom podľa § 52 C. m. p. nepriznal.

14. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 C. s. p.)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)